Op weg naar Integraal Jeugdbeleid

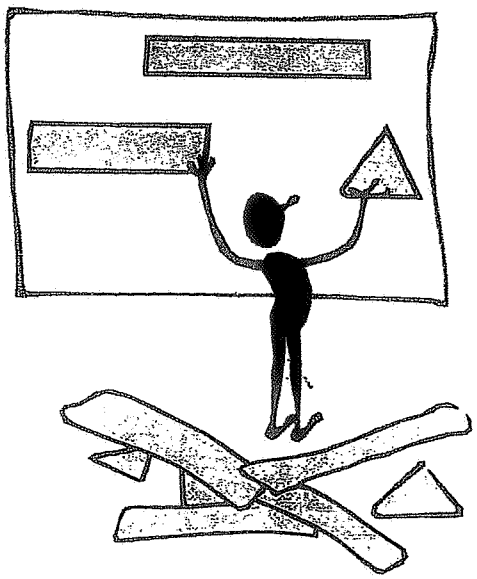

Heerde

Stichting Spectrum
Postbus 8007
6880 CA Velp
telefoon (026) 384 62 00

Marga Wijsmuller
mei 2000

Projectnummer 121 11048

Inhoud

Inleiding 1

Hoofdstuk 1: Visie en uitgangspunten jeugdbeleid 3

Hoofdstuk 2: Doelstelling integraal jeugdbeleid 5

Hoofdstuk 3: Organisatorische aanbevelingen 7

Hoofdstuk 4: Inhoud jeugdbeleid 11
1. Algemeen jeugdbeleid 11
2. Gericht preventief jeugdbeleid 14
3. Curatief jeugdbeleid 15

Hoofdstuk 5: Conclusies 17

Bijlagen

1 Organisatorische uitwerkingen
2 Verklarende woordenlijst
3 Werkdocument van de bijeenkomst van 4 april 2000

Inleiding

In 1997 zijn door de gemeente Heerde de eerste initiatieven genomen om te komen tot lokaal integraal jeugdbeleid. In het proces om te komen tot jeugdbeleid zijn vier fases te onderscheiden:

Initiatieffase	:	het vaststellen van de randvoorwaarden en uitgangspunten in de ambtelijke startnotitie Jeugdbeleid Heerde.
Ontwerpfase	:	het inventariseren van de wensen van jeugdigen en het aanbod door instellingen.
Voorbereidingsfase	:	het concreet invullen van de samenhang en samenwerking aan de hand van concrete en haalbare doelen.
Realisatiefase	:	het operationeel maken van de oplossingen.

De initiatieffase
In 1998 is er een ambtelijke startnotitie geschreven met daarin de hoofdlijnen waarlangs jeugdbeleid in Heerde zich moet ontwikkelen. Stichting Spectrum is in de herfst van 1999 benaderd met het verzoek om, uitgaande van de ambtelijke notitie en de diverse onderzoeksrapporten en beleidsplannen van boven lokale instellingen, te helpen om een volgende stap te zetten in de ontwikkeling naar het gewenste beleid.

De ontwerpfase
Hogeschool Windesheim heeft in 1997 een onderzoek gedaan naar de voorzieningen en activiteiten in Heerde voor jongeren tussen de 14 en 20 jaar. Daarnaast heeft zij onderzocht wat de wensen van jongeren zijn op het gebied van de vrijetijdsbesteding.

Spectrum heeft een korte inventarisatie gehouden onder jongeren en instellingen naar de wensen en het aanbod.
De gegevens die dat opleverden waren uitgangsmateriaal voor de werkbijeenkomst op 4 april. Op deze werkbijeenkomst hebben gemeente, instellingen en ervaringsdeskundigen met elkaar doelen en prioriteiten benoemd voor het jeugdbeleid van de gemeente Heerde voor de komende jaren.

De voorbereidingsfase
Onderdeel van de voorbereidingsfase is deze notitie met aanbevelingen voor beleid. In dit rapport is het materiaal van de twee voorgaande fasen verwerkt, resulterend in organisatorische en inhoudelijke aanbevelingen. Na bespreking en vaststelling van een plan van aanpak kan er worden overgaan tot de uitvoering van het voorgestelde en is het jeugdbeleid aanbeland in de uitvoeringsfase

Dit rapport bevat aanbevelingen voor de gemeente Heerde om te komen tot integraal jeugdbeleid.
De eerste twee hoofdstukken geven de achtergrond waarop het organisatorische advies gebaseerd is. Hoofdstuk drie bevat organisatorische aanbevelingen. Hoofdstuk vier geeft de inhoudelijke aanbevelingen vanuit de inventarisatie en de werkbijeenkomst en benoemt de prioriteiten zoals die zijn aangegeven door de deelnemers tijdens de werkbijeenkomst op 4 april. Tot slot bevat de bijlage een uitwerking van het organisatorische model.

LEESWIJZER:

Het rapport heeft de volgende opbouw:

Hoofdstuk 1	Visie en uitgangspunten jeugdbeleid	blz 3
Hoofdstuk 2	Doelstellingen Integraal Jeugdbeleid	blz 5
Hoofdstuk 3	Organisatorische aanbevelingen	blz 6
Hoofdstuk 4	Inhoud jeugdbeleid	blz 9
Bijlage 1	Organisatorische uitwerkingen	
Bijlage 2	Verklarende woordenlijst	

Hoofdstuk 1

Visie en uitgangspunten jeugdbeleid

Inleiding

Het gaat relatief goed met de Nederlandse jeugd en ook met de jeugd in Heerde. Jeugdigen - kinderen en jongeren - bevinden zich in een bijzondere positie, die speciale aandacht noodzakelijk maakt. Hun positie is bijzonder in die zin dat die zich kenmerkt door afhankelijkheid: in economisch, sociaal en psychologisch opzicht en anderzijds een hang naar onafhankelijkheid.
De afhankelijke positie van jeugdigen, het proces van ingroeien in de samenleving en het recht op een eigen plaats voor de jeugd, is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de primaire leefverbanden als gezin en school. Daarnaast legt het een bepaalde verantwoordelijkheid bij de overheid. In toenemende mate is dit ook de lokale overheid, die als initiatiefnemer en creëerder van randvoorwaarden een taak heeft ten aanzien van het jeugdbeleid.

Definitie Integraal jeugdbeleid

Jeugdbeleid raakt vele terreinen, zoals de gezondheid, onderwijs, vrije tijd, kinderopvang, werkgelegenheid, huisvesting, jeugdzorg. Afstemming, samenhang en samenwerking tussen de verschillende terreinen moeten dan ook sleutelwoorden zijn. Dit is op plaatselijk niveau lang niet altijd het geval en hoeft niet altijd problemen op te leveren. Daar waar raakvlakken zijn met andere beleidsterreinen is het noodzakelijk om tot afstemming te komen. Zo kunnen overlappingen in de werkzaamheden of leemten in het voorzieningenpatroon voorkomen worden.

Geïntegreerd jeugdbeleid is er op gericht een meer samenhangende benadering te bewerkstelligen. Het gaat daarbij om het opheffen van belemmeringen, veroorzaakt door versnippering en verkokering.
Concrete betekend dit het tot stand brengen van een samenhangend patroon van voorzieningen en regelingen dat gebaseerd is op de wensen, behoeften en mogelijkheden van jeugdigen en dat voor hen en hun opvoeders optimaal toegankelijk is.

Geïntegreerd jeugdbeleid is onder te verdelen in drie hoofdcategorieën:

Algemeen preventief jeugdbeleid
Algemeen jeugdbeleid is gericht op alle jeugdigen. Het algemene jeugdbeleid is gericht op de participatie van jeugdigen in de maatschappij en de ondersteuning (door voorwaardenscheppend beleid) in de groei naar volwassenheid.

Gericht preventief jeugdbeleid
Onder gericht preventief jeugdbeleid wordt verstaan: door een samenhangend, herkenbaar en bereikbaar aanbod de ontwikkeling van specifieke groepen jeugdigen (risicogroepen) optimaal laten verlopen ter voorkoming van achterstanden of problemen van en met jeugdigen.

Curatief jeugdbeleid
Curatief beleid is een eerste verantwoordelijkheid van de provincie. Ook de gemeente voert echter beleid voor groepen jeugdigen die in problemen zijn geraakt. Het gaat hier om beleid gericht op de afstemming van het aanbod op de lokale behoefte.

In het schema zijn de verschillende gemeentelijke beleidsterreinen onderverdeeld naar de drie hoofdcategorieën van gemeentelijk jeugdbeleid.

	GEMEENTELIJK BELEID
ALGEMEEN PREVENTIEF JEUGDBELEID (basisvoorzieningen) ↑	◆ peuterwerk ◆ kinderopvang ◆ speelplaatsen ◆ jeugd-/jongerenwerk ◆ onderwijs ◆ huisvesting ◆ bijstand ◆ sport ◆ cultuur ◆ arbeid
GERICHT PREVENTIEF JEUGDBELEID ↑	◆ participatie ◆ jeugdgezondheidszorg ◆ bureau jeugdzorg ◆ algemeen maatschappelijk werk ◆ achterstandenbeleid ◆ WIW ◆ politie ◆ voorlichting en preventie middelen gebruik ◆ opvoedingsondersteuning ◆ voorkomen schooluitval (SBT + PT)
CURATIEF JEUGDBELEID (maatregelengroep) ↑	◆ maatschappelijke opvang/begeleiding ◆ verslavingszorg ◆ LINK* ◆ integrale veiligheid ◆ criminaliteitsbestrijding

* LINK Jeugdcriminaliteitsbestreiding voor jeugdigen tot 23 jaar

Hoofdstuk 2

Doelstelling integraal jeugdbeleid

Jeugdbeleid heeft tot doel de voorwaarden te scheppen die jeugdigen in staat stelt om te groeien naar zelfstandigheid en deel te nemen aan de samenleving op het moment en de wijze die aansluit op hun behoefte. Daarbij zijn het vergroten van het zelfbewustzijn en het zelfvertrouwen, het stimuleren van de creativiteit en het gebruik maken van hun oplossend vermogen belangrijke aandachtpunten.

Het preventieve effect van jeugdbeleid blijkt groter te zijn naarmate er vroegtijdiger hulp en advies wordt aangeboden. Kinderen een stevige sociale bagage meegeven, het besef van normen en waarden, aandacht voor solidariteit, verantwoordelijkheidsbesef, tolerantie en respect voor verschillen tussen mensen. Dit is de uitdaging waarvoor gezin, school en anderen bij de opvoeding van kinderen betrokkenen voor gesteld zijn. Het zou een vergissing zijn de inspanningen eenzijdig te richten op probleem categorieënjongeren.

Integraal jeugdbeleid is gericht op het scheppen van voorwaarden om jeugdige medeburgers met uiteenlopende talenten en mogelijkheden zo goed mogelijk toe te rusten voor een volwaardige deelname aan de samenleving; Kernbegrippen zijn daarbij zelfstandigheid, zelfredzaamheid en sociale integratie. Belangrijk uitgangspunt van integraal jeugdbeleid is de vraaggerichte benadering.

Jeugdige en ouders ervaren de eigen leefsituatie niet als een in delen opgesplitst fenomeen, maar als één geheel. De thuissituatie, de opvoeding, de invulling van de vrije tijd, de school- en arbeidssituatie lopen vloeiend in elkaar over. In dit gegeven ligt de belangrijkste reden om een integraal beleid te ontwikkelen en te voeren.

Actief inzetten op jeugdbeleid vereist een gerichte opstelling van alle volwassenen (bestuurders, ambtenaren, beroepskrachten en vrijwilligers) die met jeugdigen te maken hebben. Ook jeugdigen moeten direct of indirect betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Het praten *over* de jeugd wordt, praten *met* de jeugd en samen met hen bedenken en uitvoeren van plannen.

Doelgroep
Lokaal jeugdbeleid heeft betrekking op de leeftijdscategorie 0 tot 23 jaar. Daarin kennen we de volgende onderverdeling:

Zuigelingen/peuters/kleuters	: 0 t/m 4 jaar
Kinderen	: 5 t/m 12 jaar
Tieners	: 12 t/m 16 jaar
Jongeren	: 16 tot 23 jaar

Hoofdstuk 3

Organisatorische aanbevelingen

In het vorige hoofdstuk zijn de uitgangspunten en doelstellingen van integraal jeugdbeleid geschetst. Uit de inventarisatie en uit de opmerkingen tijdens de werkbijeenkomst op 4 april klinkt duidelijk de oproep aan de gemeente Heerde om een centrale rol te nemen in de vormgeving en realisering van integraal jeugdbeleid in Heerde.

Vanuit die vraag komen wij tot de volgende aanbeveling.

De gemeente Heerde moet de verantwoordelijkheden voor de ontwikkeling en uitvoering van het jeugdbeleid vastleggen. Daarbij moet zij uitgaan van een initiatiefnemende en sturende rol van de gemeente in een interactief proces met instellingen en betrokkenen.

Uitwerking

Doelstelling jeugdbeleid
De gemeente Heerde ontwikkelt haar jeugdbeleid vanuit de centrale doelstelling.
Deze doelstelling vormt steeds de achtergrond bij de concretisering van het beleid op de deelgebieden van het jeugdbeleid.
De centrale doelstelling wordt geconcretiseerd in drie subdoelen:
a) maatschappelijke participatie, sociale binding en perspectief;
b) het voorkomen en bestrijden van achterstand en complexe probleemsituaties;
c) politieke participatie.

Het accent in het jeugdbeleid dient te liggen op algemeen preventief geïntegreerd lokaal jeugdbeleid voor 0 tot 23 jaar. Dit beleid is:
- gericht op het voorkomen van achterstanden en het bevorderen van kansen
- gericht op het bevorderen van laagdrempelige en duidelijk aanspreekbare welzijnsfunctie en coördinatie.
- gericht op een laagdrempelige en duidelijk aanspreekbare hulp en adviesfuncties en coördinatie.
- vormgegeven door middel van interactief bestuur en participatie van jongeren en betrokkenen.

Bij de uitwerking van jeugdbeleid wordt gestreefd naar een geschakeld beleid waarin goede verbindingen worden gelegd tussen de verschillende beleidsterreinen maar ook tussen de overgangen van de ene naar de andere leeftijdsperiode.

Taakstelling gemeente Heerde
Integraal jeugdbeleid bevat een groot aantal beleidsterreinen, maatregelen en activiteiten. Het realiseren van werkbaar en doeltreffend jeugdbeleid is geen eenvoudige zaak. De obstakels die samenhang en samenwerking hinderen zijn voor een belangrijk deel geworteld in de specifieke verhoudingen die de geschiedenis van ons welzijnsbestel kenmerken. De aanbodgerichte benadering van instellingen staat samenwerking op lokaal niveau in de weg. Het heeft invloed op de noodzakelijke afstemming en samenwerking om lokale welzijnsdoelen te realiseren. De gemeente Heerde zal daarom vanuit haar verantwoordelijkheid het initiatief moeten nemen om in een algemeen beleidskader vast te leggen hoe zij vorm wil geven aan het jeugdbeleid.

Het geïntegreerd of samenhangend beleid voor jeugdigen wordt vorm gegeven op vier niveaus:

- op gemeentelijk beleidsniveau;
- in een samenspel van gemeente en instellingen;
- samenwerking tussen instellingen onderling;
- door middel van participatie van jeugdigen.

De taakstelling van de gemeente kan in dit kader als volgt omschreven worden:
Initiatiefnemer: De gemeente initieert en stimuleert de verschillende belangengroepen deel te nemen aan lokaal integraal jeugdbeleid.
Sturing op beleid: De gemeente bepaald in samenspraak met betrokkenen welke knelpunten/problemen of voorzieningen zij gerealiseerd of opgelost wil zien in Heerde en stelt daarvoor de randvoorwaarden. De gemeente draagt samen met de betrokkenen zorg voor continuïteit van de beleidsontwikkeling.

Sturing op uitvoering: De gemeente sluit convenanten met uitvoerende instellingen voor de uitvoering van het vastgestelde beleid.

De structuur van de vormgeving van het integraal jeugdbeleid in Heerde leidt tot het onderstaande organogram:

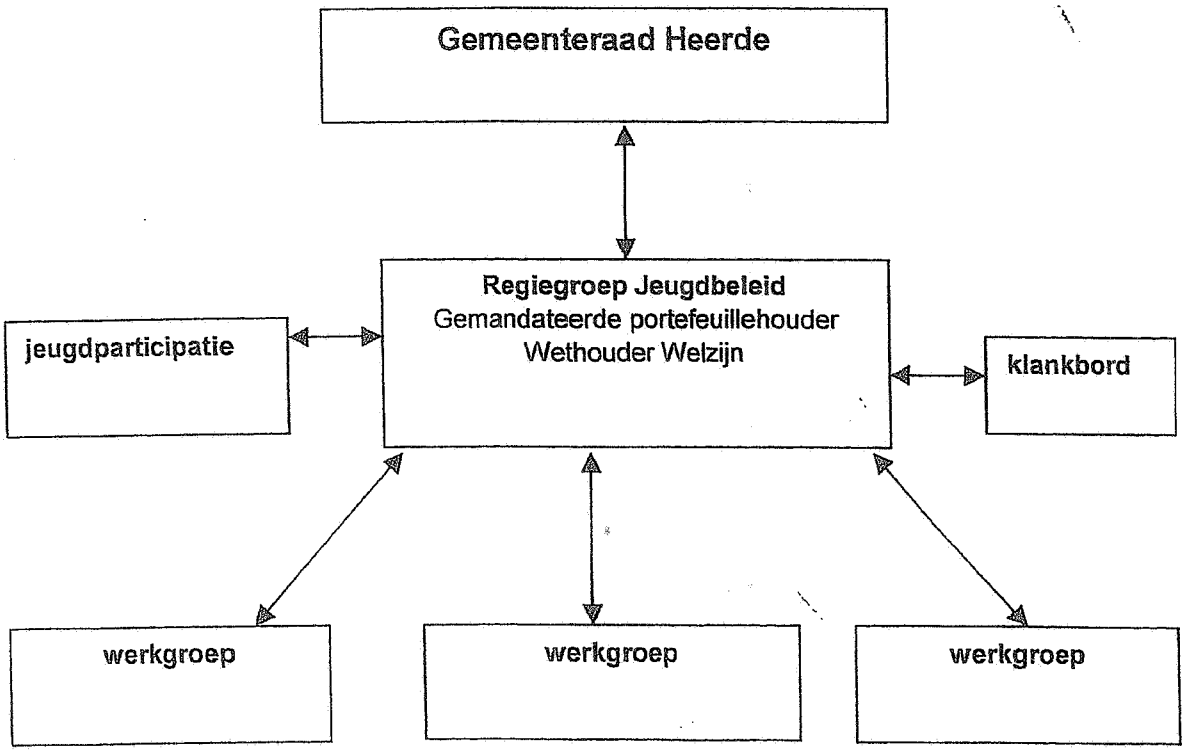

Algemene uitgangspunten
De uitwerking van het jeugd beleid kent onderstaande uitgangspunten:
Deze uitgangspunten worden in de voortgang van het traject gebruikt als een toetsingskader voor nieuwe projecten en nieuw beleid.

1. Primaire verantwoordelijkheid voor de opvoeding en ontwikkeling van jeugd ligt bij de ouders/ verzorgers en vanaf 12 jaar ook bij de jongere zelf. De secundaire verantwoordelijkheid ligt bij de omgeving van de jongere / jeugd (het netwerk van vrienden school, buurt, werk, recreatieve organisaties) De gemeente is in derde instantie verantwoordelijk.

2. Het algemeen jeugdbeleid gaat uit van de gedachte dat de gemeentelijke taak in eerste instantie voorwaarden scheppend is, maar dat waar nodig specifieke beleidsinspanningen gepleegd worden.

3. Vanuit het perspectief van het preventieve jeugdbeleid gezien heeft de gemeente een stimulerende en coördinerende rol.

4. Voorwaarde voor het welslagen van jeugdbeleid is een gerichtheid op de ontwikkeling en toekomstkansen van de jeugd. Dit betekent dat een structuur van voorzieningen aanwezig moet zijn, gericht op de verschillende leeftijden en leefsferen van jeugdigen, van waar uit op een effectieve manier preventief beleid ontwikkeld kan worden.

5. De gemeente mobiliseert de betrokken instanties tot samenwerking om tot een samenhangend beleid te komen, zodat de jeugd kan beschikken over een voorzieningenpakket dat op elkaar aansluit, ook als dat vanuit verschillende geldstromen en instanties georganiseerd wordt.

6. Jeugdbeleid is een gemeentebreed beleid: binnen de gemeentelijke organisatie wordt uitgegaan van een integraal samenhangende aanpak.

7. Bij voorbereiding en uitvoering van het beleid is participatie een centraal thema, in het bijzonder participatie van de jeugd zelf.

8. De projecten en activiteiten die in het kader van integraal jeugdbeleid worden opgezet hebben concrete doelen die meetbaar worden uitgewerkt.

Randvoorwaarden

- Het jeugdbeleid is geen op zich zelf staand beleid. Met het jeugdbeleid moet samenhang en afstemming tot stand komen tussen de diverse beleidsterreinen, zowel binnen de eigen organisatie, lokaal als regionaal.
- Uitgangspunt is een breed jeugdbeleid met aandacht voor alle jeugdigen en niet alleen voor de jeugdigen die overlast veroorzaken.
- De geformuleerde doelen van lokaal jeugdbeleid worden door de gemeente Heerde vastgesteld.
- De gemeente neemt het initiatief tot het vormen van de werkgroep jeugdbeleid.
- De gemeente kiest voor een pragmatische benadering door aan te sluiten bij bestaand beleid en initiatieven en organisaties te prikkelen tot samenwerking.
- De gemeente Heerde heeft een breed voorzieningenaanbod gericht op verschillende leefgebieden van de jeugd. De afdelingen en beleidsmakers blijven zelf verantwoordelijk voor het facetbeleid.
- Er is geen blauwdruk voor jeugdbeleid in Heerde. Het is een complex beleidsterrein met vele spelers. Jeugdbeleid schept de voorwaarden zodat jeugdigen zich kunnen ontplooien op de terreinen van:
  a) recreatie en sport
  b) onderwijs
  c) werkgelegenheid
  d) welzijn (inclusief kerkelijk jeugdwerk) en wonen
  e) volksgezondheid.

Participatie

Participatie is niet alleen medeweten, meepraten, meebeslissen, maar ook meedoen en deelnemen aan de voorzieningen die de ontwikkelingskansen voor de toekomst bevorderen. Bovendien verkleint jeugdparticipatie de afstand tussen bestuur en jeugd. Het vraagt een open opstellingen van bestuurders, ambtenaren en volwassenen.

Bij actieve participatie nemen jeugdigen deel aan activiteiten gericht op de vormgeving van voorzieningen en beïnvloeding van het beleid. Centraal in het jeugdbeleid staat de participatie van jeugdigen, ouders, instellingen voor jeugdhulpverlening etc. In een zo vroeg mogelijk stadium worden zij betrokken bij de planvorming. Er wordt gewerkt aan een zo breed mogelijk draagvlak.

Verantwoordelijkheid

De gemeente Heerde wil vormgeven aan een breed gedragen samenhangend jeugdbeleid. Deze verantwoordelijkheid wil zij delen met betrokkenen. De wethouder Welzijn is verantwoordelijk wethouder en de gemeentelijke afdeling WOK coördineert. Hiermee is een groot deel van het beleidsgebied van het jeugdbeleid afgedekt. Daarnaast wordt er ingezet op afstemming met de andere afdelingen bij onderwerpen die niet onder welzijn vallen.

Hoofdstuk 4

Inhoud jeugdbeleid

Inleiding
Vanuit de wensen en problemen/knelpunten die uit de inventarisatie voorafgaand aan de werkbijeenkomst op 4 april naar voren komen, is het noodzakelijk het jeugdbeleid breed op te zetten. Het jeugdbeleid begint niet bij nul, er is al veel ontwikkeld of in ontwikkeling. In de verder ontwikkeling van het jeugdbeleid wordt aangehaakt bij bestaande initiatieven.

Per beleidscategorie wordt hierna aangegeven welke prioriteiten er aangegeven zijn tijdens de werkbijeenkomst op 4 april.

1. Algemeen jeugdbeleid

Algemeen jeugdbeleid is gericht op alle jeugdigen. Het is gericht op de participatie van jeugdigen in de maatschappij en de ondersteuning (door voorwaardenscheppend beleid) in de groei naar volwassenheid. Jeugdbeleid gaat uit van een vraaggerichte benadering.
Beleidsonderdelen van het algemeen preventief jeugdbeleid zijn: peuterwerk, kinderopvang, speelplaatsen, jeugd-/jongerenwerk, onderwijs, huisvesting, bijstand, sport, cultuur.

Beleidaanbevelingen

Algemeen

- Het huidige voorzieningen niveau handhaven.
- Jaarlijks een breed samengestelde klankbord bijeenkomst houden met voor de gemeente als doel: kennis vergaren en informatie over de belangstellingssfeer van de jeugd, oordeel vormen over de effectiviteit van de bestaande activiteiten.
- Bij het creëren van voorzieningen de optie bekijken of er diverse functie geïntegreerd kunnen worden.
- Het wijkgericht ontwikkelen van plannen met gebruikmaking van actieve participatie van bewoners, instellingen en jongeren.

Participatie

- Via scholen en SCW aandacht besteden aan de communicatie tussen ouderen en jongeren.
- Jeugdgemeenteraad continueren.
- Jongeren actief betrekken bij planvorming en uitwerking, zowel door de gemeente als door de instellingen.
- Jeugdaanspreekpunt inrichten in het gemeentehuis.
- Via Stichting Werk ontwikkelen van en infopunt vrijwilligerswerk.

Informatie

- Toegankelijke en op de jeugd toegesneden informatievoorziening ontwikkelen voor scholing, werk, vrije tijdsbesteding en sport. Daarbij gebruik maken van de bestaande media zoals "de Schaapskooi", kabelkrant maar ook gebruik maken van de mogelijkheden van internet.

Normen en waarden

- Met scholen, kerkelijk jeugdwerk, SCW en politie een programma ontwikkelen om discriminatie, agressie en vandalisme bij jeugdigen ter discussie te stellen.

Openbare ruimte

- Planmatig aandacht besteden aan de inrichting en het onderhoud van speelpleinen en daarbij bewoners en jeugdigen betrekken.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte meer mogelijkheid creëren voor ontmoeting voor jongeren en de huidige in gebruikzijnde ontmoetingsplekken met de jongeren samen aanpassen aan de wensen voor gebruik.
- Speeltuinenoverleg starten met als doel afstemming en wederzijdse ondersteuning.
- Hondenpoep overlast op de speelterreinen voor kinderen bestrijden.
- Onderzoeken of het mogelijk is in Wapenveld een skeelerbaan te realiseren.

Welzijn en sport

- Ontwikkelen van een inloopruimte in Wapenveld met name voor na schooltijd en aan het begin van de avond en met het SCW bespreken of 't Honk vaker open kan.
- Het jongerenwerk vindplaatsgericht organiseren en straathoekwerk methodieken gebruiken.
- Overleg starten tussen speeltuinen en SCW om te komen tot afgestemd aanbod kinderwerk dat aansluiten bij de vragen van door de kinderen.
- Bij de ontwikkeling van ontmoetingsruimte en activiteiten ook de mogelijkheid voor voorzieningen in Vorchten en Veessen meenemen.
- Tijdens festiviteiten zoals de Hessendagen samen met de jeugdigen een jeugdprogramma ontwikkelen en met de culturele instellingen onderzoeken of het mogelijk is meer jeugdconcerten te organiseren.
- Met verenigingen en scholen en SCW overleggen over mogelijkheden om sport te promoten en over maatregelen die jongeren stimuleren deel blijven nemen aan sportclub.

Arbeid

- Met Stichting Werk een plan uitwerken om vraag en aanbod op het terrein van bijbaantjes bij elkaar te brengen door middel van een infopunt bijbaantjes.

Kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen

- Het starten van een PSZ-overleg met als doel gezamenlijk beleid ontwikkelen met als insteek kwaliteitsverbetering, voldoen aan de veiligheidsnormen en ontwikkeling opvoedingsondersteuningstaak.
- Subsidie en huisvestingbeleid peuterspeelzalen beoordelen op de criteria van veiligheid en kwaliteit en professionalisering.

Huisvesting

- Aandacht voor voldoende en betaalbare zelfstandige woonruimte voor jongeren .

Veiligheid

- Het inventariseren en oplossen van onveilige verkeerssituatie, slecht verlichte plekken en het verbeteren en uitbreiden van fietspaden.
- Met politie, horeca en SCW een sluitende aanpak ontwikkelen voor het terugdringen en voorkomen van agressie op straat en in uitgaansgelegenheden. Hierop wordt provinciaal al een aanbod ontwikkeld (horecawet Noord-West Veluwe).

Openbaar vervoer

- Met de openbaarvervoersorganisatie zoeken naar middelen om de mogelijkheden om te reizen met openbaar vervoer te verbeteren.

Geformuleerde prioriteiten op de werkbijeenkomst

- Het maken van wijkplannen samen met bewoners, jeugd en betrokken instellingen waarin wensen met betrekking tot veiligheid, speelvoorzieningen, het inrichten van hang of ontmoetingplekken voor jongeren vanaf 14 jaar en activiteiten voor kinderen worden meegenomen.
- Het creëren van ontmoetings- en activiteitenruimte voor diverse leeftijdsgroepen in Wapenveld.

- Het ontwikkelen van jongereninformatievoorziening voor vrije tijd, scholing, werk etc.
- Actieve aandacht voor de relatie oud-jong.
- Aandacht voor veiligheid op straat en in uitgaansgelegenheden.
- Drempels wegnemen voor blijvende deelname aan sportvoorzieningen.

3. Curatief jeugdbeleid

Onder het curatieve beleid vallen de provinciale jeugdhulpverlening, jeugdbescherming en de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen. Deze voorzieningen vallen onder provinciale verantwoordelijkheid. De gemeentelijke verantwoordelijkheid ligt op het gebied van afstemming en aansluiting van het aanbod bij de lokale vraag.

Thema's van curatief beleid zijn: maatschappelijke opvang/begeleiding, verslavingszorg, HALT, integrale veiligheid, criminaliteitsbestrijding

Aanbevelingen

- Regionaal overleg, hierbij aansluiten bij bestaande structuren.
- Aanbieden van structurele arbeid ter voorkoming van verder afglijden en als voorbeeldfunctie voor de groep.

Hoofdstuk 5

Conclusies

Het traject dat in de gemeente Heerde door instellingen, jeugdigen en gemeente gelopen is heeft een veelheid aan informatie opgeleverd. Daarnaast heeft het als effect gehad dat organisaties en instellingen en gemeente zich samen hebben gebogen over jeugdbeleid. Daarbij is het beleid breed onder de aandacht geweest en heeft er een eerste aanzet tot netwerkvorming plaatsgevonden.
Dat is daarom zo waardevol omdat netwerkvorming, afstemming en samenhang peilers zijn in integraal beleid.
Integraal jeugdbeleid kan ook alleen maar blijvend en effectief zijn als er een breed draagvlak voor is bij beleidsmakers, uitvoerders en betrokkenen. Tijdens de inventarisatie en tijdens de werkbijeenkomst bleek duidelijk dat de meerderheid vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en taak in wil zetten op integraal jeugdbeleid.

De inventarisatie en de werkbijeenkomst hebben een veelheid van aanbevelingen en voorstellen opgeleverd. Het mag duidelijk zijn dat daarin keuze gemaakt moeten worden zowel op grond van financiële als organisatorisch mogelijkheden van de gemeente en haar partners. Op basis van die keuzes kan een plan van aanpak voor de komende twee beleidsjaren geformuleerd worden. Daarna kan met de uitvoering van het plan, de eventuele aanpassing van bestaande en de uitvoering van nieuwe activiteiten worden begonnen.

Uiteraard zal het integraal jeugdbeleid zich in de komende jaren blijven ontwikkelen. Wanneer nu echter een goede structuur wordt vastgelegd kan die blijven dienen als basis voor een blijvend integraal en samenhangend jeugdbeleid.

Bijlage 1

Organisatorische uitwerkingen

1. Regiegroep jeugdbeleid

De gemeente Heerde wil de verantwoordelijkheid voor het jeugdbeleid delen met betrokken organisatie en gebruikers. Voor de sturing van het jeugdbeleid heeft zij een regiegroep ingesteld waarin betrokken organisaties zitting hebben.
Voor de uitwerking van de beleidskeuzes maakt de regiegroepgroep gebruik van werkgroepen.
De regiegroep wordt ondersteunt door de afdeling WOK bij de formulering van opdrachten, voorstellen, samenstellen van uitvoeringsgroepen e.d.

Taken en bevoegdheden regiegroep jeugdbeleid

- Stelt de inhoud van het activiteitenplan jeugdbeleid samen en adviseert aan het college.
- Is opdrachtgever van de werkgroepen, stelt de opdrachten vast en vervult als zodanig een stimulerende en sturende rol.
- Toetst de aangedragen projecten aan de uitgangspunten en doelstellingen van het jeugdbeleid.
- Waakt over de samenhang tussen de diverse projecten.
- Waakt over de kwaliteit van de voorstellen.
- Draagt er zorg voor dat de inbreng van het jeugdgemeenteraad en jongeren op een gelijkwaardige manier in het activiteitenplan gestalte krijgt.
- Stuurt op resultaat binnen de afgesproken termijnen, stelt evaluatie criteria en momenten vast.
- Organiseert draagvlak bij instellingen, afdelingen en de politiek.
- rapporteert minimaal half jaarlijks naar de raad.

Samenstelling regiegroep jeugdbeleid

- wethouder (voorzitter)
- afd. WOK
- AMW/bureau Jeugdzorg
- politie coördinator Jeugdzorg
- kerkelijk jeugdwerk
  basisonderwijs
- voortgezet onderwijs
- SCW
- KOV/PSZ

2. Taken en bevoegdheden werkgroepen

- Functioneren in opdracht van de regiegroep.
- Werken de projectvoorstellen uit op de aangeleverde projectformulieren.
- Werken bij de uitvoering van de opdracht samen met de relevante instelling en afdelingen
- Besteden bij de concrete projectvoorstellen aandacht aan de beoogde samenhang.
- Rapporteren aan de regiegroep.

De voorzitters van de werkgroepen hebben de taak op resultaat te sturen. De werkgroepen dragen zorg voor de verslaglegging op de projectformulieren en voor rapportage aan de regiegroep.

Bijlage 2

Verklarende woordenlijst

IVS	- instituut voor verslavingszorg
Lpa	- leerplichtambtenaar
KOV	- Kinderopvang
KDV	- kinderdagverblijf
BSO	- buitenschoolse opvang
NSO	- naschoolse opvang
PSZ	- peuterspeelzaal
JIP	- jongeren informatiepunt
JOP	- jongeren ontmoetingsplaats
AMW	- algemeen maatschappelijk werk
BJZ	- bureau jeugdzorg
JCPT	- jeugd criminaliteitspreventie team
GGF	- gebiedsgebonden functionarissen (politie)
MDT	- multi disciplinair team
VZ	- voortgezet onderwijs
BO	- basisonderwijs
BBSH	- besluit beheer sociale huursector
SCW	- sociaal cultureel werk
SV	- speeltuinvereniging
IVF	
OAC	- preventieve logopedie
ZAT	- zorg advies teams

Heerde

Samen voor lokaal jeugdbeleid

Werkdocument voor de bijeenkomst
op 4 april van gemeente,
vertegenwoordigers van
jeugdvoorzieningen en organisaties

Spectrum
22 maart 2000

Algemeen
Het gaat goed met de Nederlandse jeugd en ook met de jeugd in Heerde. Uit gegevens van het centraal planbureau blijkt dat 85 % van de jongeren opgroeit zonder noemenswaardige problemen. Bij 15 % gaat het opgroeien gepaard met problemen waarvan 5 % ernstige problemen hebben.

Het is verleidelijk om dan jeugdbeleid te ontwikkelen dat zich richt op die 15 %. Het nadeel is dan echter dat jeugdbeleid synoniem wordt aan anti-overlastbeleid, anti-achterstandsbeleid en anti-criminaliteitsbeleid. Lokaal jeugdbeleid moet de voorwaarden om op te groeien in de gemeente zo optimaal mogelijk maken. De centrale vraag daarbij wordt dan "waar willen we naar toe" inplaats van "waar willen we vanaf".

De jeugd kenmerkt zich door een groei naar zelfstandigheid. Een samenleving heeft belang bij nieuwe generaties die zich betrokken voelen bij die samenleving. De wijze waarop die ingroei plaatsvindt bepaalt de binding met die maatschappij. Acceptatie van normen en waarden en een gevoel van medeverantwoordelijkheid zijn daarom van groot belang.
Tijdens het opgroeien betreden jeugdigen steeds vaker de openbare ruimte. Oriëntatie op leeftijdsgenoten, vriendschap, sociale steun van de groep, het toetsen van de regels is van groot belang bij het opbouwen van hun zelfbeeld en het verwerven van een zelfstandige positie.

De gemeente Heerde
Het Statisch Zakboek geeft uit de cijfers van 1998 het volgende beeld van de bevolking. 18.3 % van de inwoners van de gemeente Heerde is tussen de 0 en 14 jaar, 13 % van de inwoners van de is tussen de 15 en 24 jaar. In totaal zijn er ruim 18.000 inwoners.
Uit onderstaande bevolkingspiramide valt af te lezen dat het aantal jongeren in verhouding tot het aantal volwassenen/ouderen behoorlijk scheef groeit. In de jaren 98 en 99 heeft er een daling van het bevolkingstotaal plaatsgevonden. Deze trend zal zich, volgens de prognoses van het CBS, voortzetten.

	Mannen	Vrouwen	Totaal	Percentage
0-14 jaar	1697	1618	3315	18.3
15-24 jaar	1226	1132	2358	13.0
25-44 jaar	2605	2540	5145	28.4
45-64 jaar	2300	2268	4568	25.2
65-79 jaar	942	1151	2093	11.5
80 jaar en ouder	210	457	667	3.7
Totaal	8980	9166	18146	100.0

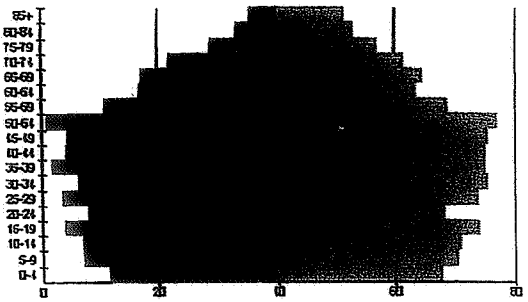

Uit interviews met vertegenwoordigers van instellingen komt als signaal naar voren de vergrijzing van Heerde. Vergrijzing vindt in heel Nederland plaats maar in Heerde in sterke mate. Uit een statistisch overzicht blijkt dat landelijk het percentage inwoners van 50 jaar en ouder op 29.9 % ligt. Voor Heerde ligt dat op 33 %.
Als gevolg van de vergrijzing zouden jongeren sneller uit Heerde wegtrekken. Er wordt zelfs van een tweedeling gesproken. Een tweedeling in jongeren en ouderen in de samenleving. Kenmerken van die tweedeling zouden dan zijn dat jongeren zich niet geaccepteerd voelen door de ouderen en het gevoel hebben dat er geen of onvoldoende rekening wordt gehouden met de wensen en behoefte van jongeren.

[1]Ruim 60% van de jongeren woont in Heerde, bijna 35% woont in Wapenveld en de overige 5% wonen in Veessen en Vorchten.

[1] Windesheim rapport, '97

Leefgebied onderwijs en scholing
Inhoud van het leefgebied onderwijs en scholing is onder andere school motivatie, spijbelen, concentratie, schoolkeuze, voortijdig schoolverlaten, vroegtijdig signaleren, huiswerk, agressie, participatie ouders, etc.

Instellingen signaleren een vraag bij ouders naar opvoedingsondersteuning in het bijzonder voor jonge kinderen. Daar wordt echter meteen bij aangegeven dat de groep die deze vraag heeft moeilijk te bereiken is met de huidige werkwijze van de instellingen.

Ook wordt er een groeiende informatie achterstand gesignaleerd bij jongeren tussen de 12 en 16 jaar. Verder is ook spijbelen een gesignaleerd probleem.

Vraag jeugdigen
Op dit leefgebied geven de jongeren geen klachten. Als wens worden wel bepaalde soorten beroepsopleidingen geformuleerd, zoals een toneelschool.

Leefgebied vrijetijdsbesteding
Inhoud van het leefgebied vrijetijdsbesteding is onder andere ontmoetingsplekken zowel buiten als binnen, verveling, uitgaan, hobby's zoals muziek

Instellingen geven aan dat er in de gemeente te weinig ruimte is voor de beleving en ontwikkeling van jeugdcultuur. Er is verveling bij jonge tieners, die zich bijvoorbeeld uit in vernielingen bij speeltuinen. Voor alle jongeren in de gemeente maar in het bijzonder voor jongeren in Wapenveld zijn er te weinig ontmoetingsplekken of ontmoetingsruimten. Deze jongeren zijn verdeeld in verschillende groepen met verschillende wensen aan ruimte en activiteiten.
Ook het begrip sleutelkinderen wordt gebruikt door instellingen. Door de toenemende arbeidsparticipatie is er ook in Heerde behoefte aan na en buitenschoolse opvang.

Vraag jeugdigen
De belangrijkste klacht is dat er in Wapenveld niets te doen is. Er zijn geen buitenontmoetingsplekken en geen ontmoetingsruimten. Zowel in Heerde als in Wapenveld is behoefte aan niet commerciële en aan commerciële ontmoetingsruimte.
Ook in Wapenveld een ruimte zoals 't Honk, waar jongeren na schooltijd binnen kunnen lopen en 't Honk vaker open, zijn veel geformuleerde wensen. Daarnaast zijn een grote disco, een bioscoop en concerten wensen.

Buiten ontmoetingplekken moeten voorzien zijn van een bankje en een afdak. Bovendien moet de ligging zo zijn dat het niet te afgelegen is maar ook niet direct voor de deur van winkels en huizen.

Tijdens festiviteiten zoals de Hessendagen moet er meer rekening gehouden worden met de wensen van jongeren. Een programma onderdeel voor jongeren in het park achter het gemeentehuis, met b.v. een tent en optredende bands of een disco, zouden de jongeren willen.

Een aantal jongeren geeft aan in Heerde een coffeeshop te willen. Een ander deel geeft aan dat niet te willen en anderen weten het niet precies.

Een uitgebreider winkel centrum, met aantrekkelijker aanbod voor jongeren op het gebied van kleding, muziek en sportwinkels word als wens geformuleerd.

Basisschoolleerlingen geven aan zich soms te vervelen maar hebben met name wensen met betrekking tot de inrichting van speelgelegenheden en sportfaciliteiten. Wensen met betrekking tot binnen activiteiten noemen zij niet.
De basisschoolkinderen geven steeds aan dat het lid moeten zijn van of het moeten betalen voor een activiteit of faciliteit een reden is om er geen gebruik van te maken. Het gebruik van internet in de bibliotheek kost f 2,50 per half uur. Dit is voor kinderen een reden om er geen gebruik van de maken.

Leefgebied wetten/veiligheid, normen/waarden,wetgeving/regels
Inhoud van het leefgebied normen, waarden, wetgeving en regels is onder andere agressie, ordeverstoring, vandalisme, vroegtijdig signalering delictgedrag, discriminatie

Leefgebied gezondheid
Inhoud van het leefgebied gezondheid is onder andere sport deelname en sportvoorzieningen, psychosociale problemen, gebruik van drugs, alcohol, gokken, veilig seksueel gedrag.

Instellingen signaleren een hoog alcohol gebruik onder jongeren. Bij de betreffende instellingen komen weinig hulpvragen van jongeren binnen. Bij het algemeen maatschappelijk werk komen jongeren alleen zelfstandig met een hulpvraag als er door drank of drugs gebruik financiële problemen zijn.
Er wordt gesignaleerd dat er in toenemende mate drugs gebruikt worden door jongeren maar de gebruikers zijn niet bekend bij de instellingen. Zoals op vele plaatsen in Nederland begint een deel van de kinderen al op 12 jarige leeftijd te roken en drugs te gebruiken.

Verder signaleert men toenemende sociaal emotionele problemen bij jongeren zoals eenzaamheid en depressie.

De landelijke trend dat jongeren vanaf 12 jaar afhaken bij sportverenigingen is ook waar te nemen in Heerde.

Bureau jeugdzorg heeft nog geen lokale toegang in Heerde en het dichts bijzijnde JIP in oprichting is in Hattem.

De bibliotheken bieden jongeren de mogelijkheid informatie te vinden via boeken, folders en internet. Met name in de bibliotheek in Heerde wordt door jongeren veel gebruik gemaakt van het internet. Daarbij wordt er voornamelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot e-mailen.

Vraag jeugdigen
Jongeren geven aan behoefte te hebben aan betere mogelijkheden om hulp te vragen, voorlichtingmateriaal te krijgen over drugs, seksualiteit en voorbehoedsmiddelen.
De jongeren zijn niet of zeer deels bekend met de mogelijkheid hulp te vragen bij het maatschappelijk werk.

Zowel basisschoolleerlingen als jongeren willen een uitgebreider en interessanter zwembad.

Leefgebied sociale participatie
Inhoud van het leefgebied sociale participatie bevat onder meer deelname aan verenigingen, participatie in vrijwilligerswerk, functioneren in leeftijdsgroepen en het kunnen hanteren van groepsdruk, deelname aan sociale netwerken als gezin, breder familieverband, kerk , maatschappelijke participatie.

Door instellingen worden de volgende knelpunten gesignaleerd:
- door de toenemende individualisering in de maatschappij is er te weinig aandacht voor kinderen
- er is een afnemende sociale cohesie in de wijken
- er is een groeiende kloof tussen jongeren en ouderen en tussen politiek en jongeren
- de jeugdgemeenteraad vertegenwoordigt maar zeer klein deel van de jeugd. In het bijzonder de oudere jeugd heeft geen formele kanalen om hun wensen en behoefte kenbaar te maken aan de politiek.

Vraag jeugdigen
Jongeren vinden dat er te weinig naar hen geluisterd wordt. Zij zouden mee willen praten en doen, zowel binnen instellingen als bij de gemeente. Ook hebben zij behoefte aan meer mogelijkheden om zinvol en leuk vrijwilligerswerk te doen.
Een kenmerkende uitspraak van een jongere volgt hierna:
"De gemeente moet maar eens zeggen wat wij jongeren zouden kunnen doen. Ik wed dat zij nog niet tot tien mogelijkheden komen."

Uit de gesprekken met jongeren en basisschoolleerlingen blijkt dat zij niet goed geïnformeerd zijn over de voorzieningen en het aanbod van activiteiten in Heerde. Het starten van een jeugdinformatie pagina in bijvoorbeeld "De Schaapskooi " zou hierop een antwoord kunnen zijn.

Wensen van jongeren

Wat mis je?

1. een videotheek/bioscoop
2. grote discotheek
3. café alternatief
   Houseparty
4. concerten zoals: herrie vliegende panters
   Koepel open air festival
   Veronica op de Hessendagen
5. concertzaal
6. subsidie voor bands
   oefenruimte voor bands
7. activiteiten:
   jeugd thema avonden
   organisatie van vakantie voor jongeren
   gala
   carnavalsoptochten
   meer activiteiten op het Heerderstrand
   de koepel open air
8. vaste hangplekken
   verwarmde overdekte hangplek/
   mooiere/bankjes
   banken in het park
   graffitimuur
9. ontmoetingsplekken/jongerencentrum
   onderdak dat ook op zondag open is
   eigen gebouw voor de kerkelijke jeugd
   't honk elke dag open
   verhuur gymzalen voor b.v. feestjes
   disco en jongerencentrum in Wapenveld
   naschoolse ontmoetingsplaats, ook in
   Wapenveld
10. sportmogelijkheden:
    honkbal vereniging
    binnen manege
    sportschool/ sporthal
    tropisch zwembad
    klimwandcentrum
11. coffeeshop
12. lokale media voor jongeren
13. trein station/openbaar vervoer
14. snelheidsbeperking in het dorp
    snelheidsbeperking of afsluiting kanaaldijk
    betere verlichting langs fietspaden
    meer fietspaden en fietsstroken
15. vismogelijkheid in de zwarte kolk
16. speeltuin voor kinderen
17. hondenuitlaatplek/plaats voor honden
18. vuurwerk / barbecue op het Heerderstrand
19. grote skatebaan, kartbaan, crossbaan
20. spelletjes café
21. uitgebreider winkelcentrum: computerzaak, kledingzaken, sportzaak, muziek winkel
22. informatie over jongeren mogelijkheden
23. meer respect voor jongeren, beter naar jongeren luisteren, geef jongeren de ruimte om te experimenteren
24. meer vrijwilligers werk in horecabedrijven
25. huisvesting voor jongeren
26. minder politie
27. toneelschool

Wensen van de basisschoolkinderen

Wat mis je?

1. meer activiteiten
2. disco op Koninginnedag

openbare ruimte

3. betere straatverlichting
4. schoonmaken graffitiplekken
5. hondentoilet
6. beveiliging schoolpleinen
7. 30 km zone op de Nachtegaalweg en Vinkenweg, Keuterstraat, Hagedoornstraat, sportpark Molenbeek en algemeen
8. fietsstroken
9. bushokje in Veessen
10. lantaarnpaal in de Smeestraat en op de dijk
11. vuilnisbakken buiten het dorp

faciliteiten

12. meer computers op school en computerhal
13. kabel televisie en kabelkrant in Veessen
14. gratis lenen van CD-roms in de bieb

voorzieningen

15. zwembad met sauna
16. beter clubgebouw bij de ijsbaan in Wapenveld
17. spelletjeshal
18. film, bioscoop

Speelgelegenheid

19. meer en betere speelvelden
20. voetbalgoals/sporttoestellen
21. dierentuintjes
22. hangplek
23. eigen plek voor grotere kinderen
24. huttenbouwplek
25. skatebaan, fietscrossbaan moet blijven

BIJLAGE 3: Overzicht van de resultaten van de interviews met instellingen

Naam instelling	subsidie	Doelgroep	Bereikt u deze groep	Zo nee, waarom	Activiteitenaanbod	Bereik per groep	Risico's voor bepaalde groepen
Bibliotheek Heerde en Wapenveld	x	alle inwoners	niet alle	- baby's en peuters in achterstandssituatie - schoolverlaters	- uitleen - voorlichting aan schoolklassen - aanvulling school bieb - klassikaal boekenlenen - ondersteuning basisschoolprojecten - verenigingsabonnement - internet faciliteiten - instructie internet - leeszaal tijdschriften, kranten - Boekenpret project	Heerde 0-13 1337= 72% 14 160=105% 15 146=107% 16-17 244=54% 18-20 125=48% 21-24 75=16%	- ontbreken voor-leescultuur voor peuters - schoolverlaters - jeugd Wapenveld heeft geen voorzieningen
Woning stichting De Heerdt		mensen vanaf 18 jaar die zelfstandig woonruimte zoeken	x	te kort aan passende woonruimte			
Algemeen maatschappe-lijk werk Oost Veluwe	x	alle inwoners	niet alle	jongeren komen als er problemen zijn waar zij zelf iets aan willen doen. Meestal verwezen door: huisartsen, scholen, soc. dienst etc.	- hulpverlening - sociale vaardigheidstraining voor jongvolwassenen - consultatiebureau voor baby's en peuters - schoolmaatschappelijk werk i.s.m. met BJZ Epe	1999: -16 onder 20 jaar - 26 tussen 20 -29 jaar kinderen dmv gezinssystemen	
Politie		alle inwoners specifiek 0-24 jaar			GGF (wijkagenten) JCPT (preventie team jeugd criminaliteit)		- hangjeugd-machogedrag - ouderen luisteren te weinig naar jongeren. Jongeren zonderen zich daarom af
Stichting Cultureel Centrum	x	alle inwoners	nee	jongeren voelen zich niet aangesproken door het aanbod	cabaret, toneel, muziek, jeugdtheater	8-12 jaar goed 12 en ouder kan beter	
Dorpshuis	x	verenigingen etc. in de gemeente			faciliteiten tbv muziek, film, koren en muziekkorpsen		- geen voorzieningen voor de jeugd vanaf 14 jaar - verveling, gevolg: overlast, vernielingen en kleine diefstallen

Naam instelling	subsidie	Doelgroep	Bereikt u deze groep	Zo nee, waarom	Activiteitenaanbod	Bereik per groep	Risico's voor bepaalde groepen
Stichting muziek onderwijs	x	kinderen vanaf 7 jaar			- vanaf 7 j.: muzikale basisvorming - vanaf 8 j.: instrumentale lessen - vanaf 16 j.: ensemble, combo, orkest en opfriscursussen		
GGD Regio IJssel-Vecht		14 tot 19 jaar			- individuele en collectieve activiteiten op het gebied van gezondheid: advisering, verwijzing, begeleiding - preventief gezondheidsonderzoek vanaf 4 jaar		4-8j. opvoedings en gedragsproblemen 8-12 j. idem en puberteitsproblemen 12-16j. idem en depressie, isolatie, sociale vaardigheden en verslavingsproblemen
BJZ Zwolle		0-23 jaar			-frontoffice Jeugd Hulpverlening - screening - verwijzing - MDT		

Naam instelling	Welke groepen krijgen onvoldoende aandacht	Samenwerking met	Geen samenwerking mee, maar wel wenselijk	Wenselijke vorm van samenwerking	Rol instelling voor samenwerking	Hoe worden jongeren bij het aanbod betrokken (participatie)	Andere knelpunten	wenselijk aanbod
Dorpshuis	14 tot 18 jarigen	muziekschool muziekverenigingen gemeente	't Honk	met bestaande organisatie activiteiten organiseren voor de doelgroep 12 tot 18 jarigen " Honk Cultureel centrum Bridge/schaak en dam club etc.	Het bieden van faciliteiten			geen nieuwe activiteiten maar huidige organisatie versterken
Scouting		- scouting regionaal en landelijk - jantje Beton - diverse organisaties ad hoc				volledig democratische vereniging	- zeer lage financiële ondersteuning van gemeente - onduidelijkheid van waardering door gemeente van het werk van de scouting	
Speeltuin vereniging jeugdhonk	- jeugd in de buurt 12- 16 jaar - gehandicapten kinderen in Heerde	Philadelphia Heerde 0-14 j.	alle speeltuinverenigingen in Heerde	- afstemming programma en beleid - gezamenlijk gesprekspartner van gemeente	bieden van voorzieningen	- gesprekken - meehelpen	- jeugd gehandicapten beleid - structurele financiële ondersteuning van de gemeente - initiatief van de gemeente	de speeltuin-vereniging kent de wijk, de jeugdigen en hun familie. Van deze kwaliteit kan meer gebruik worden gemaakt. Voorstander van voorzieningen in de wijk.
PSZ Duimelotje	- peuters met een lichte handicap		- andere peuterspeelzalen - SV Pinkeltje	twee tot drie maal per jaar overleg			- de gemeente stelt zich passief op - financiën	

Bijlage 4: overzicht van de huidige samenwerking van de geïnterviewde instellingen en hun suggesties en ideeën

Geïnterviewde instellingen:	Stg cult. centrum	Dorps huis Heerde	biblio theek	woning stg. De Heerdt	Tractus	politie	Stg muziek onderwijs	thuis zorg	Stg Peuter speelzaal	SCW/ BSO	BJZ RIAGG	speel-tuinver Jeugd honk	speel-tuinver Schot kamp	scouting	GGD	PSZ Duime-lotje
Stg Cult Centrum																
bibliotheek					x					x						
onderwijs			x		x	x		x							x	
politie					x			x		x						
speeltuinver.										x						
Philadelphia												x				
SCW/ BSO			x		x	x		x								
PSZ/KDV			x													
Tractus			x													
muziek school/ muziek verenigingen		x														
arbeidsbureau/ Stg Werk			x							x						
Winkeliers Ver. / Chr boekhandel			x													
Historische ver.			x													
Dorpshuis	x															
Creatief centrum										x						
Scouting																
Welzijn Ouderen/ Wendhorst																x
BJZ RIAGG								x								x
IVF en OAC															x	
landelijke en prov.														x		
Algemeen maatschappelijk werk						x									x	x

Suggesties voor samenwerking of afstemming

- toeleiding en activering sportactiviteiten
- MDT voor begeleiding probleemjongeren
- opvoedingsondersteuning
- preventie middelengebruik
- netwerkontwikkeling (signalering en interveniërend)
- ondersteuning vrijwilligers (algemeen maatschappelijk werk)
- buurt en samenlevingsopbouw (politie/buurtbewoners/onderwijs/speeltuinvereniging)
- separate jeugdactiviteiten voorkomen maar aansluiten bij bestaande voorzieningen
- opzetten wijkcontactcommissies waarbinnen jeugdproblematiek wordt meegenomen
- gebruik accommodaties en faciliteiten
- gestructureerd overleg PSZ en KOV

Mogelijke rol van de instelling in een verbeterde afstemming van voorzieningen

- Opbouwwerk intermediair, SCW coördinerende rol in samenwerkingsprojecten
- conform BBSH heeft de woningstichting een maatschappelijke taak om de leefbaarheid mede te verbeteren in de woonomgeving
- (algemeen maatschappelijk werk)consultatie naar bijvoorbeeld scholen ivm probleemgevallen, MBT
- Politie, adviserend in kader van orde en veiligheid naar instellingen en jeugd

Verklarende woordenlijst

IVS	- instituut voor verslavingszorg
Lpa	- leerplichtambtenaar
KOV	- Kinderopvang
KDV	- kinderdagverblijf
BSO	- buitenschoolse opvang
NSO	- naschoolse opvang
PSZ	- peuterspeelzaal
JIP	- jongeren informatiepunt
JOP	- jongeren ontmoetingsplaats
AMW	- algemeen maatschappelijk werk
BJZ	- bureau jeugdzorg
JCPT	- jeugd criminaliteitspreventie team
GGF	- gebiedsgebonden functionarissen (politie)
MDT	- multi disiplinair team
VZ	- voortgezet onderwijs
BO	- basisonderwijs
BBSH	- besluit beheer sociale huursector
SCW	- sociaal cultureel werk
SV	- speeltuinvereniging
IVF	
OAC	- preventieve logopedie

Lijst van aangeschreven instellingen en organisaties

1. Kinderopvang Heerde
2. Kinderdagverblijf en Buitenschoolsopvang Het Beeklandje
3. PSZ Duimelotje
4. Peuterspeelzaal Peuterbrink
5. Speel-O-theek
6. Tractus Vaassen
7. Bureau Jeugdzorg Zwolle
8. GGD Regio IJssel-Vecht
9. Algemeen maatschappelijk werk Oost Veluwe
10. Woningstichting De Heerdt
11. Arbeidsbureau regio IJssel-Vecht
12. Politie Heerde -Wapenveld
13. Speeltuinvereniging Jeugdhonk
14. Speeltuinvereniging Kindervreugd
15. Speeltuinvereniging Pinkeltje
16. Speeltuinvereniging, De Schotkamp
17. Esculaap
18. Voortgezet onderwijs: De Noordgouw
19. Voortgezet onderwijs: Springborn
20. Stichting Muziekonderwijs Heerde
21. Openbare Bibliotheek Heerde-Wapenveld
22. Scouting, Stichting Buys Bollot
23. Stichting Cultureel Centrum Heerde
24. Filmcommissie Wapenveld
25. Dorphuizen: De Stikke, Dorpshuis Heerde, 't Spijker
26. SCW Heerde